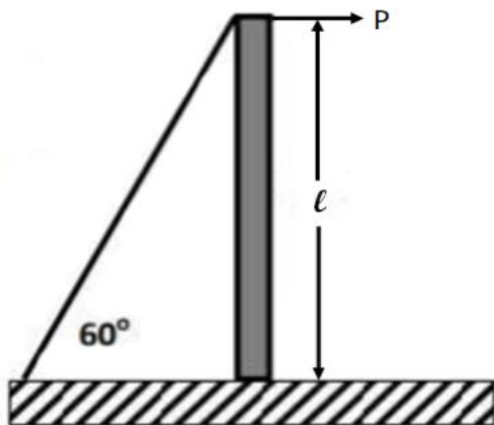

ΘΕΜΑΤΑ στο μάθημα ΤΕΧΝΙΚΗ ΜΗΧΑΝΙΚΗ – ΜΗΧΑΝΙΚΗ ΡΕΥΣΤΩΝ

1) Η κολώνα του διπλανού σχήματος ύψους **2.5m** είναι κατασκευασμένη από χάλυβα εμπορίου, και έχει κυκλική διατομή διαμέτρου **70mm**. Η κολώνα είναι πακτωμένη στη βάση της. Η δύναμη που της ασκεί ο επίτονος είναι τέτοια ώστε η κολώνα να καταπονείται σε αξονική θλίψη. Για το υλικό της κολώνας δίνονται το μέτρο ελαστικότητας $E=180\text{KN/mm}^2$ και η επιτρεπόμενη τάση θλίψης $\sigma_{\text{επ}}=110\text{N/mm}^2$. Να γίνει έλεγχος της κολώνας σε λυγισμό με τη μέθοδο ω . Δίνεται $P=80\text{KN}$. **20μον.**

2) Το τύμπανο του εργάτη της άγκυρας ενός πλοίου έχει διάμετρο **60cm** και το βάρος της άγκυρας είναι **3 KN**. Η συστροφή τού άξονα του τυμπάνου δεν πρέπει να υπερβαίνει τις **$0,005^\circ$** και η ταχύτητα ανέλκυσης της άγκυρας είναι **15 m/min**.

Για το υλικό της ατράκτου δίνεται το μέτρο ολίσθησης $G=80\text{KN/mm}^2$ και η επιτρεπόμενη τάση στρέψης $\tau_{\text{επ}}=70\text{N/mm}^2$. Η κάμψη του άξονα θεωρείται αμελητέα. Ο βαθμός απόδοσης του συστήματος ηλεκτροκινητήρα – εργάτη είναι **0,85**.

Να υπολογιστεί η απαιτούμενη διάμετρος του άξονα του τυμπάνου και η απαιτούμενη ισχύς του ηλεκτροκινητήρα που κινεί το τύμπανο. **20μον.**

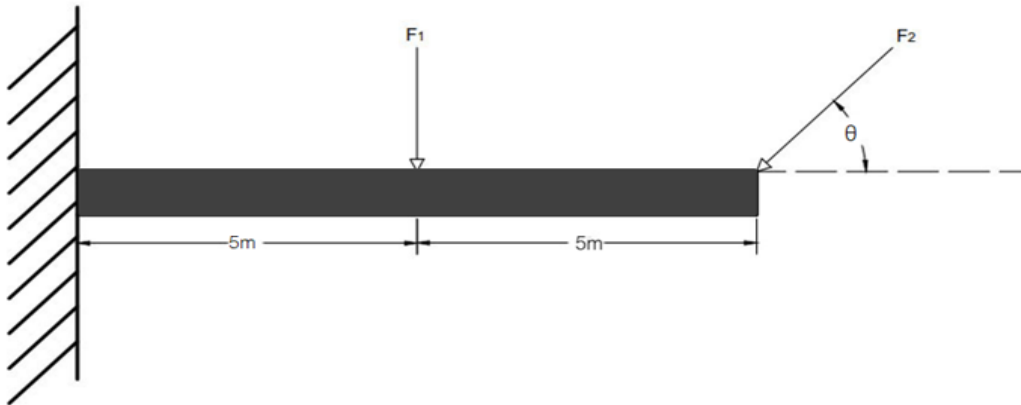
3) α. Να σχεδιάσετε το διάγραμμα τάσης – παραμόρφωσης ενός όλκιμου χάλυβα. Να ορίσετε στο διάγραμμα τις βασικές τάσεις και να δώσετε τους ορισμούς τους. **12μον.**

β. Να σχεδιάσετε το διάγραμμα τάσης παραμόρφωσης ενός όλκιμου και ενός ψαθυρού υλικού. **4μον.**

γ. Τι εκφράζει το μέτρο ελαστικότητας ενός υλικού; **4μον.**

4) Να γίνει το διάγραμμα των διατμητικών τάσεων Q και των καμπτικών ροπών M του παρακάτω προβόλου. Δίνονται: $F_1=100\text{KN}$, $F_2=141.42\text{KN}$, $\theta=45^\circ$.

20 μον.

5) Σε σωληνογραμμή του παρακάτω σχήματος ρέει ένα ασυμπίεστο ρευστό. Η πίεση στην διατομή (1) είναι **12 bar**, η ταχύτητα **10m/s** και η διατομή βρίσκεται σε ύψος **10m** σε σχέση με το επίπεδο αναφοράς. Μεταξύ των διατομών (1) και (B) χάνεται ενέργεια λόγω τριβών **HL1 = 30m**. Στην διατομή (B) υπάρχει αντλία η οποία προσθέτει ενέργεια **120m**. Μεταξύ των δύο (B) και (Γ) χάνεται ενέργεια λόγω τριβών **HL2 = 50m**. Στην διατομή (Γ) υπάρχει υδραυλικός κινητήρας ο οποίος αφαιρεί ενέργεια **60m**. Οι διατομές (Γ) και (2) βρίσκονται πολύ κοντά μεταξύ τους. Με τον τρόπο αυτό οι απώλειες λόγω τριβών είναι αμελητέες.

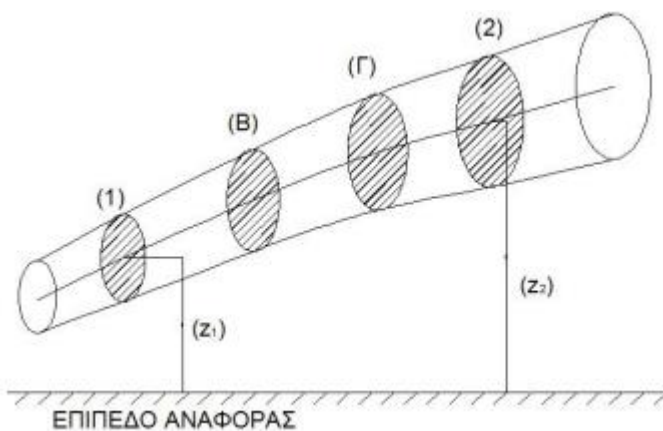
α. Πόση είναι η ενέργεια H_2 στην διατομή (2) και πόση είναι η ολική πίεση $P_{ολ2}$;

β. Αν $v_2 = 20\text{m/s}$ και $z_2 = 15\text{m}$ πόση είναι η ενέργεια $(P_2 / \rho g)$ λόγω πίεσης στην διατομή (2);

γ. Πόση είναι η πίεση P_2 ;

Δίνονται $\rho = 1000\text{kg/m}^3$ και $g = 10\text{ m/s}^2$

20 μον.

Καλή επιτυχία.

Πίνακας 10. Συντελεστές λυγισμού ω για διάφορα υλικά

Λυγηρότητα $\lambda = \frac{l_k}{i_{\min}}$	Χάλυβες (DIN 4114)		Ξύλο (DIN 1052)	Οπλισμένο Σκυρόδεμα (DIN 1045)
	St 33 & St 37	St 52		
20	1,04	1,06	1,08	1,00
30	1,08	1,11	1,15	1,00
40	1,14	1,19	1,26	1,00
50	1,21	1,28	1,42	1,00
60	1,30	1,41	1,62	1,04
70	1,41	1,58	1,88	1,08
80	1,55	1,79	2,20	1,24
90	1,71	2,05	2,58	1,42
100	1,90	2,53	3,00	1,62
110	2,11	3,06	3,63	1,91
120	2,43	3,65	4,32	2,28
130	2,85	4,28	5,07	2,64
140	3,30	4,96	5,88	3,00
150	3,80	5,70	6,75	-
160	4,34	6,48	7,68	-
170	4,88	7,32	8,67	-
180	5,47	8,21	9,72	-
190	6,10	9,14	10,83	-
200	6,75	10,13	12,00	-
210	7,45	-	-	-
220	8,17	-	-	-
230	8,93	-	-	-
240	9,73	-	-	-
250	10,55	-	-	-

ΤΥΠΟΛΟΓΙΟ

$$\sigma_{ολ}^2 = (\sigma + \sigma_b)^2 + (\tau + \tau_t)^2 . \text{ Έλεγχος αντοχής: } \sigma < \sigma_{επ}, \quad \nu = \frac{\sigma_{θρ}}{\sigma_{επ}} \quad \tau < \tau_{επ}, \quad \tau_{επ} = 0,8\sigma_{επ} \text{ για μέταλλα}$$

ΕΦΕΛΚΥΣΜΟΣ-ΘΛΙΨΗ

$$\sigma = \frac{F}{A} \text{ [N/m}^2\text{]}$$

$$\text{Νόμος Hooke: } \sigma = E\varepsilon \text{ [N/m}^2\text{]}$$

$$\Delta \ell = \frac{Fl}{AE} \quad \varepsilon = \frac{\Delta l}{l} = \frac{l' - l}{l} \quad \mu = - \frac{\varepsilon_g}{\varepsilon},$$
$$\Delta b = b' - b \quad \varepsilon_g = \frac{\Delta b}{b}, \quad m = \frac{1}{\mu}$$

$$\text{Παραμόρφωση λόγω ιδίου βάρους: } \Delta \ell_B = \frac{Bl}{2EA}$$

$$\text{Θερμικές τάσεις και παραμορφώσεις: } \Delta \ell_t = \alpha \ell \Delta t$$
$$\sigma = -\alpha E \Delta t$$

ΛΥΓΙΣΜΟΣ

$$P_{κρ} = \pi^2 EI_{\min} / \ell_{κ}^2$$

$$i_{\min} = \sqrt{\frac{I_{\min}}{A}}$$

$$I_{\min} = \min (I_a, I_b)$$

Λυγισμός ω

$$\sigma_{\omega} = (P_{κρ} * \omega) / A$$

ΔΙΑΤΜΗΣΗ

$$\tau = \frac{F}{A}, \quad \tau = G\gamma$$

όπου G μέτρο διάτμησης του υλικού [N/m²] $G \sim 0.385E$

$$\tau = \frac{F}{\mu n A}, \quad \sigma_{πφ} = \frac{F}{ntd}$$

όπου μ οι ανθιστάμενες διατομές, n το πλήθος των ήλων,

t το πάχος της άντυγας.

ΚΑΜΨΗ

$$\sigma_b = \frac{Mb}{W_b} \text{ [N/m}^2\text{]}, \quad W_b = \frac{I_z}{y_{\max}} \text{ [m}^3\text{]}, \quad \text{όπου } I_z \text{ η ροπή αδράνειας ως προς τον άξονα } z \text{ [m}^4\text{]} .$$

ΣΤΡΕΨΗ

$$\tau_t = \frac{Mt}{W_p} \text{ [N/m}^2\text{]}, \quad W_p = \frac{I_p}{y_{\max}} \text{ [m}^3\text{]}, \quad \text{όπου } M_t \text{ η ροπή στρέψης [Nm]}$$

$$I_p = I_z + I_y$$

W_p η πολική ροπή αντίστασης [m³]

I_p η πολική ροπή αδράνειας [m⁴]

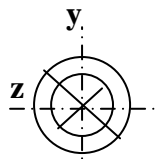
$$\phi = M_t \ell / G I_p \text{ [rad]}$$

ϕ η γωνία στρέψης στο άκρο της ατράκτου.

$$P = \frac{2\pi n M t}{60}$$

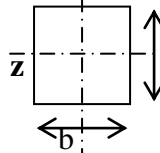
όπου P η ισχύς [W]

n οι στροφές [rpm]

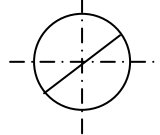
$$I_z = I_y = \pi(D^4 - d^4)/64 \text{ [m}^4\text{]}$$

ΡΟΠΕΣ ΑΔΡΑΝΕΙΑ

$$I_z = bh^3/12 \text{ [m}^4\text{]},$$

$$I_y = hb^3/12 \text{ [m}^4\text{]}$$

$$I_z = I_y = \pi D^4/64 \text{ [m}^4\text{]}$$

$$I_p = \pi D^4/32$$

ΜΟΝΑΔΕΣ: 1kp=10N, 1t=1000kp

Bernouli

$$H_2 = H_1 + H_A - H_L - H_E$$

Δείκτες A: Αντλία L: τριβές E: Υδρ. Κινητήρα

$$H_1 = P_1/\rho g + v_1^2/2g + z_1$$

$$H_2 = P_2/\rho g + v_2^2/2g + z_2$$

Δεξαμενές

$$Y = \rho g$$

$$h_p = (P_2 - P_1)/Y + (v_2^2/2g - v_1^2/2g) + (y_2 - y_1) + \Sigma h$$

$$\dot{V} = AV = \frac{\pi d^2}{4} V$$

$$P_p = Y \dot{V} h_p$$